

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342 / 2504

Ankara

3 / 6 / 1999

73

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Pçisleri
Esas Kom.	Disisleri
Tarih	17 HAZ 1999-1/277
E. Md.	K.D.Bşk.
BAŞKAN	Mabul

1/367

Motorlu Taşıtlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

74

Sayı : B.02.0.KKG/ 196-342 /1788

Ankara

26/4 /1996

T/ TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5/ Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve içtüzüğün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki
Liste

1/907 Motorlu Taşıtlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduguna Dair Kanun Tasarısı

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI			
Komisyon	- İçişleri		
	- Dışişleri		
Tarih	7.5.1996	1/367	
K. Md		K.D. Lşk	
BAŞKAN			

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

Birleşmiş Milletlerin tavsiye kararları doğrultusunda, ülkemizin de üyesi bulunduğu Avrupa Konseyi, 20/4/1959 tarihli toplantısı ile, karayolu taşımacılığının yoğun olduğu ülkelerde zorunlu bir sigorta sisteminin getirilmesi sureti ile motorlu taşıtların yurtdışında karışacakları kazalarda üçüncü şahıslara ve mallarına karşı oluşan sorumluluklarını teminen "Motorlu Taşıtların Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarına Dair Avrupa Sözleşmesi" ni hazırlayarak kabul etmiştir.

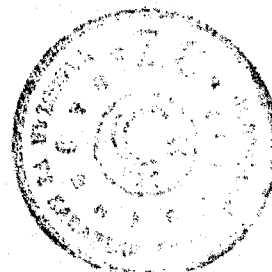
Söz konusu sözleşmeye uygun olarak diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de Bakanlar Kurulunun 8/5/1963 gün, 6/1723 sayılı Kararı ile Türkiye Sigorta ve Reasurans Şirketleri Birliğine bağlı olarak Motorlu Taşıt Bürosu kurulmuş ve anılan büro Avrupa ülkelerindeki benzer bürolar ile tek tip "Bürolar Arası Uniform Anlaşması" imzalamıştır. Büro halen "Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu" adı altında faaliyetine devam etmektedir.

Bunun yanı sıra, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 91/3 maddesi çerçevesinde uluslararası tek tip düzenlenen "Yeşil Kart Sigorta Poliçesi"nin Türkiye'de düzenlenmiş Trafik Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası gibi kabul edileceği hukme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen Avrupa Sözleşmesi 26/6/1974 tarihinde Türkiye tarafından da imzalanarak kabul edilmiş olmasına karşın, TBMM tarafından henüz onaylanmamış olması nedeniyle bu sözleşmeye dayanılarak düzenlenen ve Avrupa ülkelerindeki mahkemelerde geçerli belge olarak kabul edilen Yeşil Kart Sigorta Poliçeleri ülkemiz mahkemelerinde halen teminat olarak kabul edilmemektedir. Bu da bir takım uluslararası hukuki sorunlar çıkarmaktadır.

Anılan Avrupa Sözleşmesinin TBMM'ce onaylanarak yasallaşmasıyla, Yeşil Kart Poliçeleri Türkiye'deki mahkemelerce teminat olarak kabul edilebilecek ve bu konudaki işlemlere sürat getirilebilecektir. Kısaca, Artan karayolu taşımacılığı ve turistik seyahatler nedeniyle ülkemize gelecek yeşil kart sigortası sahibi yabancı plakalı araçların karışacakları kazalarda zarar gören üçüncü şahısların başvuruları üzerine yeşil kart sigortaları Türk Mahkemelerince, banka teminat mektubu gibi kabul görecektir, dolayısıyla, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun yüksek maliyetli banka teminat mektubu sağlamasına gerek kalmayacaktır. Ayrıca, banka teminat mektubunun tedarik edilip ilgili mahkemeye sunulmasına ve yabancı plakalı araç üzerindeki ihtiyatı tedbir kararının kaldırılmasına kadar kazaya karışan yabancı araçlar ve varsa yükleri seferlerinden ve seyahatlerinden geri kalmayacaktır. Böylece zaman ve para tasarrufu sağlanacaktır.

Özellikle, yeşil kartlarının ve bir Avrupa ülkesine gelmenin güvencesi altında olduğuna inanan yabancı turistlerin, tatilleri sırasında yurdumuzda, karışabilecekleri kazalar sonucu, yeşil kartlarına rağmen, araçları, mahkemelerce idari tedbir kararı alınıp trafikten men edilmeyecek ve Dışişleri Bakanlığı bu konuda çeşitli ülkelerin "Nota" larına maruz kalmayacaktır. Bu uygulama ile Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği Anlaşması imzalamış olan Türkiye, Avrupa Birliğine tam üyeliğin sağlanması yolunda önemli bir adım atmış olacak, güvenilirliğimiz artacak ve Avrupa ile ilişkilerde sorunlar azalacaktır.

Hükümetin telif ettiği maddin.

T/ 643

B5 MOTORLU TAŞITLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASINA İLİŞKİN
AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI

MADE
Madde 1- 20 Nisan 1959 tarihinde üye ülkelerin imzasına açılan ve
26 Haziran 1974 tarihinde Hükümetimiz adına imzalanan "Motorlu Taşıtlar
Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi"nin,
Sözleşmenin 2 nci maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkralarında belirtilen seçme
haklarını kullanmak ve Sözleşmenin II sayılı ekinde yer alan 1, 6, 8 ve 12
sayılı çekinceler konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADE
Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

204

PROF. DR. T. ÇİLLER
BAŞBAKAN

H. ÇETİN Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	N. CEVHERİ Devlet Bakanı	Y. AKTUNA Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
O. KUMBARAĞAÇI Devlet Bakanı	B. S. DAÇE Devlet Bakanı	A. BAYKAL Devlet Bakanı	E. KIRATLIOĞ Devlet Bakanı
A. KURU Devlet Bakanı	A. HACALOĞLU Devlet Bakanı	A. A. DOĞAN Devlet Bakanı	A. ATAC Devlet Bakanı
Devlet Bakanı	A. GÜREMLİ Devlet Bakanı	S. ERDEM Devlet Bakanı	M. MOĞULTA Adalet Bakanı
M. GÖLHAN Millî Savunma Bakanı	M. MENTEŞE İçişleri Bakanı	E. İNÖNÜ Dışişleri Bakanı	I. ATTILA Maliye Bakanı
N. AYAZ Millî Eğitim Bakanı	H. GÜLHAĞLU Bay. ve İskan Bakanı	D. BARAN Sağlık Bakanı	A. S. ERK Ulaştırma Bakanı
R. SAHİN İçişleri ve Köylere Bakanı	Z. HALIS	H. AKYOL	

Ayren ~~85~~ 85

**MOTORLU TAŞITLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK
SİGORTASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİ**

Avrupa Konseyine üye imzacı hükümetler,

Avrupa Konseyinin amacının, ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel, hukuki ve idari alanlarda anlaşmalar yapılması ve ortak bir tutum kabul edilmesi yoluyla üye devletlerin özellikle ekonomik ve sosyal gelişmelerini kolaylaştırmak için üyeleri arasında daha yakın bir birlik gerçekleştirmek olduğunu gözönünde bulundurarak;

Kendi ülkelerinde trafik kazalarında zarar görenlerin haklarının zorunlu bir sigorta sisteminin kurulması yoluyla güvence altına alınması gerektiğini düşünerek;

Bu konuda üye ülke yasalarının tamamen yeknesaklaştırılmasının güç olduğunu ancak, her üye devletin kendi ülkesinde kazalardan zarar görenlere sağlayacağı teminatı artırıcı hükümler getirme serbestisinin saklı tutulması kaydıyla, zorunlu addedilen temel kuralların Avrupa Konseyine üye ülkelerde bir örnek hale getirilmesinin yeterli olacağını dikkate alarak;

Nihayet, uluslararası sigorta büroları ile garanti fonlarının kurulması ve işletilmesini desteklemenin veya eşdeğerli önlemler almanın gerekliliğini düşünerek;

aşağıdaki hükümler konusunda görüş birliğine varmışlardır:

MADDE 1

1- Akit tarafların her biri, işbu sözleşmenin kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde, kendi toprakları üzerinde herhangi bir motorlu taşıtın zarar verdiği kimselerin haklarının, işbu sözleşmenin ek hükümlerine (Ek:1) uygun zorunlu bir sigorta sisteminin kurulması yoluyla teminat altına alınmasını taahhüt eder.

2- Bununla birlikte, her akit taraf, zarar gören kişiler lehine teminatı artırıcı hükümler kabul etme hakkını saklı tutar.

3- Akit tarafların her biri, motorlu taşıtların zorunlu sigorta sistemini kuran kendi mevzuat ve belligbaşı yönetmelik tedbirlerine ilişkin resmi belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine iletecektir. Genel Sekreter bu belgeleri diğer akit taraflara ve Avrupa Konseyine üye diğer devletlere ulaştıracaktır.

MADDE 2

Her akit taraf:

1- Kendisi tarafından tehlikesiz sayılan bazı motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutma;

2- Milli veya yabancı kamu mercilerine veya hükümetlerarası kuruluşlara ait motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutma;

3- Sigortanın yapılabilceği asgari tutarı belirleme;

hakkını saklı tutar.

Bu son halde, ek hükümlerin uygulanması bu suretle belirlenmiş tutarlarla kısıtlanabilecektir.

MADDE 3

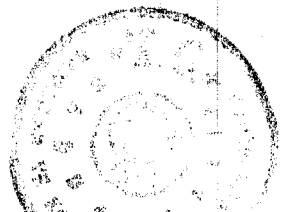
1- Her akit taraf, işbu sözleşmenin imzalanması yahut onay veya katılma belgesinin tevdiî sırasında işbu sözleşmenin II. numaralı ekinde yer alan çekincelerden birini ya da birkaçını kullandığını beyan edebilir.

2- Her akit taraf, yukardaki paragraf gereğince koymuş olduğu bir çekinceyi, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebligatta bulunmak yoluyla tamamen veya kısmen geri alabilir. Tebligat alındığı tarihten itibaren hüküm ifade eder. Genel Sekreter, tebligatı diğer akit taraflar ile Avrupa Konseyinin diğer üyelerine iletir.

MADDE 4

1- Akit taraflardan birinin, işbu sözleşmenin ikinci ve üçüncü maddeleri uyarınca kullanmış olduğu seçme hakkı veya çekinceler yalnız kendi topraklarında geçerli olacak, diğer akit tarafların topraklarında bu ülkelerin zorunlu sigorta yasalarının uygulanmasını engellemeyecektir.

2- Her akit taraf, işbu sözleşmenin ikinci ve üçüncü maddelerinde belirtilen seçme hakkı ve çekincelere ilişkin ulusal mevzuatının içeriğini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir. Her akit taraf, söz konusu mevzuatta sonradan yapılan her değişiklikten Genel Sekreteri haberdar kılacaktır. Genel Sekreter bütün bu bilgileri diğer akit taraflara ve Avrupa Konseyinin diğer üyelerine iletacaktır.

MADDE 5

Bir motorlu taşıtın neden olduğu zararın tazmini zorunlu trafik sigortasıyla birlikte sosyal güvenlik mevzuatını da ilgilendiriyor ise, zarar gören kişinin hakları ve bu iki sisteme ilişkin düzenlemeler yerel yasalar çerçevesinde kararlaştırılacaktır.

MADDE 6

1- Her akit taraf yerel yasaları, ek hükümlerin dördüncü maddesinin ikinci paragrafında belirtilen normal sigortanın dışında tutma olanağını tanıyorsa, kendi topraklarında hız, mukavemet veya maharet yarış veya yarışmaları düzenlenmesini idari izne tabi tutmayı taahhüt eder. Bu izin ancak ek hükümlerle uyumlu özel bir sigortanın, yarışma düzenleyen kişi ve kuruluşların bu hükümlerin üçüncü maddesinde belirtilen mali sorumluluklarını teminat altına alması halinde geçerlidir.

2- Bununla birlikte, geçen paragrafta belirtilen yarış veya yarışmalara katılan araçlarda bulunanların zararlarının tazmini bu sigortanın dışında tutulabilir.

MADDE 7

1- Genellikle, herhangi bir akit devletin ülkesinde kayıtlı olmayan motorlu taşıtlar, bu ülkede ek hükümlerin ikinci maddesinin uygulanmasından muaf tutulacaktır. Ancak, bunun için, sözkonusu motorlu taşıtlar bir başka akit devlet hükümeti tarafından verilen ve aracın bu devlete yahut federal bir devlet ise federal devlete veya onu oluşturan devletlerden birine mensup olduğunu gösteren bir belgeye sahip olmalıdırlar. Bu son halde, belge federal hükümet tarafından verilecektir.

2- Bu belge, katedilen ülke kanununa uygun olarak zararı tazmin etmekle yükümlü olan ve aynı yasaya göre yetkili mahkemeler önünde aleyhinde dava açılabilir mercii veya organı belirleyecektir. Aracın mensup olduğu devlet veya federal üye, sözkonusu tazminatın ödenmesini taahhüt edecektir.

MADDE 8

Akit taraflar, uluslararası sigorta belgeleri çıkaracak ve ek hükümlerin ikinci maddesinin ikinci paragrafında öngörülen zararları tazmin edecek büroların kuruluş ve işleyişini teşvik edeceklerdir.

MADDE 9

1- Her akit taraf, sigorta zorunluluğuna uyulmadığı veya sorumlunun saptanamadığı veya ek hükümlerin üçüncü maddesinin birinci paragrafının ilk cümlesinde öngörülen muafiyet hallerinde meydana gelen zararlar ilgili mali sorumluluk nedeniyle zarar gören kişilere tazminat verilebilmesi için bir garanti fonu kurmayı veya eşdeğerde düzenlemeler yapmayı taahhüt eder. Tazminat hakkının tanınma şartlarını ve kapsamını ilgili akit taraf tayin eder.

2- Her akit tarafın yurttaşları, bir önceki paragrafta öngörülmüş hakkı bir başka akit ülkede o devletin yurttaşları ile aynı ölçüde ileri sürme hakkına sahip olacaklardır.

MADDE 10

1- Akit taraflar, yerel yasalarında, motorlu taşıtın sigorta ettirilmesinden kimlerin sorumlu olduğunu tespit etmeyi ve bu konuda tüm uygun önlemleri almayı taahhüt ederler. Akit taraflar, gerektiğinde ve ek hükümlerden doğan vecibelere uyulmasını sağlamak amacıyla bu önlemleri cezai ve idari yaptırımlara bağlayabilirler.

2- Akit taraflar, ek hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla, sigortacılar ve gerektiğinde Garanti Fonu ve Büroya ilişkin onaylama, onayın son bulması veya geri alınması hususları ile bu kuruluşların denetimi konusunda yerel mevzuatlarında gerekli hükümlere yer vermeyi taahhüt ederler.

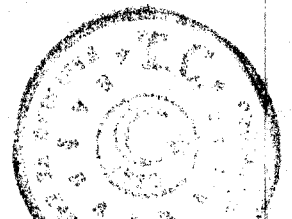
MADDE 11

1- Her akit taraf, gerektiğinde, ek hükümlerin dokuzuncu maddesinde anılan bildirimin yapılacağı merci veya kişiyi tespit eder.

2- Her akit taraf, sigortalı taşıtın mülkiyetinde olabilecek değişikliğin sigorta sözleşmesine etkilerini kararlaştırır.

MADDE 12

İvedi haller dışında, hiçbir akit taraf, işbu sözleşmeyi, kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl geçmeden feshedemeyecektir. Fesih, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yazılı bir bildirimle iletilecektir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri fesih bildirimden diğer akit tarafları haberdar edecektir. Fesih, Genel Sekreterce bildirimin alınmasından üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

285
89

MADDE 13

1- Akit taraflardan biri, kendi açısından bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, işbu sözleşmenin ek II'sinde belirtilmemiş veya belirtildiği halde uygulanmamış veya geri çekilmiş bir çekinceyi kullanmayı gerekli görürse, çekince önerisini kapsamı ve içeriği açık biçimde belirlenmiş bir metin şeklinde Genel Sekretere sunar. Genel Sekreter, işbu paragraf uyarınca kendisine yapılan bildirimleri diğer akit taraflara iletir.

2- Diğer akit taraflar, Genel Sekreterin kendilerine çekincenin metnini iletmesinden itibaren altı aylık süre içinde bu çekinceyi kabul ettiklerini yazılı olarak beyan ederler ise, çekinceyi öne süren akit taraf mevzuatını istenen yönde değiştirebilir. Genel Sekreter, işbu paragraf uyarınca kendisine yapılan tebliğleri akit tarafların bilgisine sunacaktır.

MADDE 14

İşbu sözleşme akit tarafların deniz aşırı topraklarına uygulanmaz.

MADDE 15

1- İşbu sözleşme Avrupa Konseyi üyelerinin imzasına açıktır. Sözleşme onaya tabidir. Onay belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

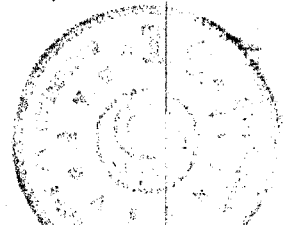
2- İşbu sözleşme, dördüncü onay belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3- Sözleşme, sözleşmeyi sonradan onaylayacak bir imzacı devlet bakımından, onay belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

4- Genel Sekreter, imzacı devletlerin isimlerini, sözleşmenin yürürlüğe girdiğini, sözleşmeyi onaylayan akit tarafların isimlerini ve sonradan onay veya katılma belgesi tevdiini bütün Konsey üyelerine tebliğ edecektir.

MADDE 16

İşbu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konsey üyesi olmayan devletleri sözleşmeye katılmaya davet edebilir. Böyle bir çağrı alan her devlet, katılma belgesini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi ederek sözleşmeye katılabilecektir. Genel Sekreter, katılma belgesinin tevdiini bütün akit taraflara ve Avrupa Konseyinin diğer üyelerine tebliğ edecektir. Sözleşme, katılan her devlet bakımından, katılma belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Yukardaki hükümleri kabul anlamında tam yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu sözleşme, Fransızca ve İngilizce olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli bulunmak üzere, tek nüsha halinde, 20 Nisan 1959 tarihinde Strazburg'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter, imzacı devletlerin her birine bu sözleşmenin aslına uygun örneklerini tevdi edecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

/ Leopold FIGL

Belçika Krallığı Hükümeti adına :

/ P. WIGNY

Danimarka Krallığı Hükümeti adına :
Strazburg, 24 Haziran 1969

/ Mogens WARBERG

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına :
Fransız Hükümeti Sözleşmenin Ek II bölümünde
kayıtlı 1, 3, 4, 5, 7, 11, 12, 14, 15 ve 16
sayılı çekincelerden yaralandığını beyan eder.

/ M. COUVE de MURVILLE

Almanya Federal Cumhuriyeti adına :

von MERKATZ

Yunanistan Krallığı Hükümeti adına :

CAMBALOURIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına :

2- Bununla birlikte, genellikle ülke dışında kayıtlı taşıtlar, hükümetçe yetki verilen bir Büronun, bu taşıtların neden olduğu hasarlardan zarar gören kişilerin yerel kanuna göre tazmin edilmesi yükümlülüğünü üzerine alması koşuluyla, ülke topraklarında kullanılabilir.

MADDE 3

1- Sigorta, sigorta edilmiş taşıtın sahibinin, zilyedinin ve sürücüsünün mali sorumluluğunu teminat altına almalıdır. Ancak, hırsızlık veya tehdit suretiyle veya sahibinin veya zilyedinin izni olmaksızın aracı ellerine geçirenlerin ferdi sorumluluğunu sigorta teminat altına almaz. Bununla birlikte, aracı kullanan, sahibin veya zilyedin bir hatası sonucunda aracı eline geçirmişse veya aracın kullanımına memur edilmiş bir kişi ise, sigorta, sürücünün mali sorumluluğunu teminat altına almalıdır.

2- Sigorta, sigorta edilmiş taşıta ve bu taşıt tarafından taşınan mallara ilişkin zarar dışında, ulusal topraklar üzerinde kişilere ve mallara verilen zararları kapsamalıdır.

MADDE 4

1- Aşağıda belirtilen kişiler sigortadan yararlandırılmayabilirler:

a) Zarara neden olan aracın sürücüsü, sigorta sözleşmesini akdeden kişi ve mali sorumlulukları poliçe tarafından teminat altına alınan bütün şahıslar,

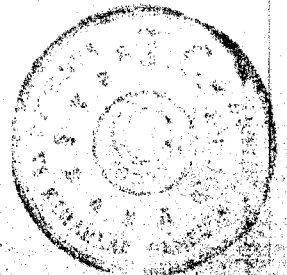
b) Yukarıdaki paragrafta belirtilen kişilerin eşleri,

c) Bu kişilerin ailelerinin üyeleri olup, aynı çatı altında yaşayan veya onların olanakları ile geçinen veya zarara neden olan aracın içinde bulunan kişiler,

2- Aracın, düzenlenmelerine izin verilen yarışlara veya hız, mukavemet veya maharet yarışmalarına katılması sonucunda meydana gelen zararlar normal sigortanın dışında tutulabilir.

MADDE 5

Sözleşme, sigortalının belirli bir ölçüde zararın tazminine katılmasını öngörse dahi sigortacı, zarar görmüş kişiye, sözleşme uyarınca sigortalı tarafından karşılanması gereken katılma payını da ödemekle yükümlüdür.

MADDE 6

1- Zarar görmüş kişinin sigortacıya karşı doğrudan talep hakkı vardır.

2- Zarar görmüş birden çok kişi varsa ve ödenmesi gereken tazminatın tutarı sigorta tarafından garanti edilmiş tutarı aşıyorsa, zarar görmüş kişilerin sigortacıya karşı talepleri bu meblağ çerçevesinde nisbi bir indirim tabi tutulur. Bununla birlikte, eğer sigortacı, diğer taleplerin varlığından haberdar olmaksızın, zarar görmüş kişilere, iyi niyetle, haklarına düşen paydan daha yüksek bir miktar ödemişse, diğer zarar görmüş kişilere karşı ancak sigortanın garanti ettiği tutarın geriye kalan kısmını ödemekle yükümlü olur.

MADDE 7

1- Sigortalılar, haberdar oldukları tüm kazaları sigortacıya bildirmelidirler. Poliçenin sahibi sigortacıya sigorta mukavelesinde belirtilen her türlü bilgi ve belgeyi vermelidir. Poliçenin sahibi dışındaki sigortalılar, sigortacıya talep edeceği bütün gerekli bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

2- Sigortacı, zarar görmüş kişi tarafından kendisine açılan davaya sigortalıyı taraf kılabilir.

MADDE 8

1- Zarar görmüş kişinin sigortacıya karşı doğrudan taleplerine ilişkin herhangi bir dava hakkı, zarar konusu olaydan itibaren iki sene sonra zaman aşımına uğrar.

2- Yazılı bir talep, sigortacı müzakerelere son verdiğini yazılı olarak bildirinceye kadar, zaman aşımını durdurur. Daha sonra vaki talepler zaman aşımını durdurmaz.

MADDE 9

1- Sigortacı, sözleşme ve ilgili yasal hükümler gereğince, sigortalıya karşı sahip bulunduğu hakları, ödemeleri reddetme veya kısma amacıyla zarar görmüş kişiye dermeyan edemez.

2- Sigortacı, sözleşmenin butlanını sona ermesini, durdurulmasını veya teminatın durdurulmasını, zarar görmüş kişiye ancak, butlanın, sona ermenin veya durdurulmanın tebliğinden 16 günlük bir süre geçmesinden sonra vuku bulacak kazalar için dermeyan edebilir. İlk sigortayı izleyen başka sigortaların varlığı halinde, bu hüküm ancak sonuncu sigortacıya uygulanır.

3- Bununla birlikte, zararın, başka bir sigorta tarafından fiilen tazmin edilmesi halinde, önceki paragrafların hükümleri uygulanmaz.

4- İşbu maddenin birinci ve ikinci paragraflarının kapsamına giren hükümler, sigortacının, poliçe sahibi veya poliçe sahibi dışındaki bir sigortalıya karşı olan rücu hakkına hiç bir surette hâlel getirmez.

MADDE 10

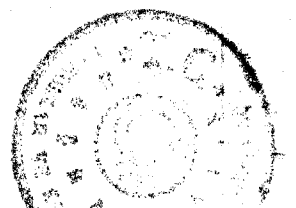
İşbu sözleşme hükümlerince öngörülmuş olmadıkça, kişiler, özel sözleşmelerle, zarar görmüş kişiler lehine vaz'edilmiş bulunan bu sözleşme hükümlerine aykırı hükümler getiremezler.

EK: II

SÖZLEŞMEYE KONABİLECEK ÇEKİNCELER

Akit tarafların her biri, aşağıdaki düzenlemeleri yapabilir:

- 1- Kendi kendilerinin sigortacısı olmalarını sağlayacak yeterli maddi teminatı göstererek kamu hukuku veya özel hukuk tüzel kişilerine ait motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.
- 2- Kendisi tarafından tespit edilecek bazı kişiler için sigorta yerine teminat akçesi usulünü koyabilir. Ancak, bu takdirde, teminat akçesinin, zarar görmüş kişilere, sigorta teminatına eşdeğer teminatı sağlaması gereklidir.
- 3- Bir sigortalı tarafından kasten verilen zararları zorunlu sigorta dışında tutabilir.
- 4- Ek hükümlerin üçüncü maddesinin birinci paragrafının ikinci cümlesinde öngörülen halleri zorunlu sigortadan muaf tutabilir.
- 5- Zarar görmüş kişilerin hiç değilse bedeni zararlarının tazmin edileceğine dair teminatları bulunması şartıyla, mal sahibinin veya zilyedin izni olmaksızın veya bunların talimatları hilafına bir aracın kullanımını zorunlu sigorta kapsamı dışında tutabilir.
- 6- Manevi zararı zorunlu sigortadan muaf tutabilir.
- 7- Sigortalının hükmi şahıs veya özel hukuki şahsiyete haiz olmayan bir kurum veya ticari şirket olması halinde, sigortalının yasal temsilcilerini ve eşlerini ek hükümlerin dördüncü maddesinin birinci paragrafının (c) bölümünde öngörülen şartlar içinde, bu temsilcilerin aile üyelerini sigortadan faydalandırmayabilir.

8- Bir aracın hukuk dışı yollarla meşru zilyedinin elinden alındığını veya bir çürüm işlemek üzere kullanıldığını bildiği veya bilmesi gerektiği halde bu araç ile yolculuk yapmayı kabul eden kişiler motorlu taşıt sigortasından yararlandırılmayabilir.

9- Bedava veya gönüllü taşıma halinde, zarara sebep olan araçta bulunan kişilere verilen zararları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

10- Kamu alanı olmayan fakat bazı kimselere açık alanlarda gidip gelen taşıtları ve kamu yolu haricinde düzenlenen yarışlara veya hız mukavemet veya maharet yarışmalarına katılan araçları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

11- Yalnız kendi yurttaşları arasındaki ilişkilerde, düşük tutardaki maddi zararlarla ilgili ek hükümlerin beşinci maddesine istisnalar getirebilir.

12- Kendi topraklarında meydana gelen bir zararla ilgili olarak, ek hükümlerin altıncı maddesinin uygulanmasını, gerektiğinde temel ilkeler hakkında bilgi vererek mahkemelerinin takdirine bırakabilir.

13- Toplam teminatın dağılımını başka esaslara göre düzenleyen bir yönetmelik hazırlayarak, ek hükümlerin altıncı maddesinin ikinci paragrafına bazı istisnalar getirebilir.

14- Ek hükümlerin sekizinci maddesinin ikinci paragrafının hükümlerine bazı istisnalar getirebilir.

15- Ek hükümlerin dokuzuncu maddesinde öngörülen durumlarda, zarar görmüş kişi bedeni ve maddi zararlarını karşılayacak teminata sahip bulunduğu takdirde, anılan madde hükümlerine istisnalar getirebilir. Zarar görmüş kişiye verilecek tazminat, bedeni zarar halinde, sigorta mevcut olsaydı uygulanacak ölçülerle, maddi zarar halinde ise tespit edilecek bir başka usulle tayin olunur.

16- Genellikle kendi ülkesi dışında kayıtlı motorlu taşıtlarla ilgili olarak ek hükümlerin dokuzuncu maddesinin ikinci paragrafına istisnalar getirebilir.

İMZA PROTOKOLÜ

İmzacı hükümetler, Motorlu Taşıtlar Zorunlu mali Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesini imzalamakla, işbu sözleşmeye ek hükümlerin birinci maddesinin birinci bölümünde belirtilen "motorlu taşıtlar" teriminin, demiryolları üzerinde kullanılan taşıtlar hariç, yer üzerinde hareket ettirmeye yarayan ve bir elektrik kondüktörüne bağlı olsalar dahi, mekanik bir güçle çalışan bütün araçları ve yardımcı bir motora sahip binitleri kapsadığını kabul ederler.

97
97
Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

1/ Leopold FIGL

Belçika Krallığı Hükümeti adına :

1/ P. WIGNY

Danimarka Krallığı Hükümeti adına :

1/ Strazburg, 24 Haziran 1969

1/ Mogens WARBERG

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına :

1/ M. COUVE de MURVILLE

Almanya Federal Cumhuriyeti adına :

1/ von MERKATZ

Yunanistan Krallığı Hükümeti adına :

1/ CAMBALOURIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına :

İrlanda Hükümeti adına :

İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti adına :

1/ PELLA

Lüksemburg Grand Dükalığı adına :

E. SCHAUS

Hollanda Krallığı Hükümeti adına :

Norveç Krallığı Hükümeti adına :

Hans ENGEN

İsveç Krallığı Hükümeti adına :

Leif BELFRAGE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı adına

